

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2025. № 11.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.11.43>

УДК 332.14:338.24

Л. М. Ємельяненко,

д. е. н., доцент,

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6611-5228>

М. А. Таран,

аспірант кафедри економіки та фінансів,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,

старший викладач, Національна академія Служби безпеки України

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-8581-6414>

ІНТЕГРАЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ТА СЕКТОРАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ

L. Yemelianenko,

Doctor of Economic Sciences, Associate Professor,

Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

M. Taran,

Postgraduate student, University of Economics and Law “KROK”;

Senior Lecturer, National Academy of the Security Service of Ukraine

INTEGRATION OF REGIONAL AND SECTORAL POLICIES IN THE STRATEGIC MANAGEMENT SYSTEM OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE

У статті обґрунтовано теоретичну й практичну необхідність інтеграції регіональної політики та політики розвитку ключових секторів економіки як базової передумови побудови ефективної системи стратегічного управління регіональним розвитком. Доведено, що традиційна модель регіональної політики, орієнтована на територіальне вирівнювання та перерозподіл ресурсів, більше не відповідає викликам економіки, заснованої на знаннях, інноваціях та глобальній конкурентоспроможності. На основі аналізу еволюції підходів показано перехід від компенсаційної логіки до екосистемної моделі, у якій регіони розглядаються як просторові платформи формування спеціалізованих економічних екосистем, здатних генерувати довгострокові мультиплікативні ефекти.

Для емпіричної ілюстрації інтегрованої моделі проаналізовано кейс Нідерландів, де просторові та секторальні політики реалізуються через багаторівневу координацію, публічно-приватне партнерство, кластерний та екосистемний підходи. Нідерландська модель демонструє, як секторні пріоритети можуть бути трансформовані у регіональні інноваційні екосистеми без жорсткої адміністративної централізації

На основі компаративного аналізу запропоновано оригінальну багаторівневу концептуальну модель інтеграції політик, що охоплює національний, регіональний, секторальний та інституційний рівні управління. Модель демонструє, як стратегічна узгодженість може бути досягнута через спільні методологічні рамки, диференційовані ролі учасників та механізми спільного проєктування політики за участі держави, бізнесу, наукової спільноти та громадянського суспільства. Показано, що така інтеграція дозволяє забезпечити ефективніший розподіл державних інвестицій, знизити трансакційні витрати, підвищити інноваційний потенціал і зміцнити довгострокову конкурентоспроможність регіонів. Отримані результати формують методологічну основу для модернізації архітектури регіональної та

секторальної політики України відповідно до європейських підходів до розумної спеціалізації та багаторівневого стратегічного управління.

The article substantiates the theoretical and practical necessity of integrating regional policy and the policy of developing key economic sectors as a fundamental precondition for building an effective system of strategic regional development governance. The study argues that the traditional model of regional policy, historically focused on territorial equalisation and fiscal redistribution, no longer corresponds to the dynamics of a knowledge-based and innovation-driven economy. In contemporary international practice, regional development is increasingly conceptualised not as a compensatory mechanism, but as a spatial platform for competitiveness, innovation, and value creation.

The article traces the evolution of policy approaches from sector-centred and territorially neutral strategies towards integrated, place-based models that link sectoral priorities with regional specialisation. Particular attention is paid to the problem of strategic fragmentation that arises when sectoral and regional policies are formulated and implemented in parallel institutional circuits, resulting in duplicated instruments, uncoordinated investment flows, and reduced effectiveness of public spending.

To illustrate an alternative paradigm, the article examines the case of the Netherlands, where spatial and sectoral policies have been successfully operationalised through multilevel strategic coordination, public–private partnerships, and ecosystem-based economic planning. The Dutch model demonstrates how national sectoral priorities can be implemented through regional innovation ecosystems without administrative centralisation, allowing the state to act as a coordinator rather than a direct allocator of resources.

Building on comparative analysis, the article proposes an original four-level conceptual model of policy integration, comprising the national, regional, sectoral, and institutional levels of governance. The model explains how strategic coherence can be achieved through shared frameworks, differentiated

implementation roles, and mechanisms of policy co-design involving government, business, academia and civil society. It is argued that such integration enables more efficient allocation of public investment, reduces transaction costs, enhances innovation capacity, and strengthens the long-term competitiveness of regions. The findings form a methodological basis for redesigning Ukraine's regional and sectoral policy architecture in line with European approaches to smart specialisation and multilevel development governance.

Ключові слова: *регіональна політика, ключові сектори економіки, стратегічне управління, регіональна конкурентоспроможність, розумна спеціалізація, інтегроване стратегування.*

Keywords: *regional policy, key sectors of the economy, strategic management, regional competitiveness, smart specialisation, integrated strategy.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасній економічній системі управління регіональний розвиток перестає бути винятково функцією просторового планування і дедалі частіше розглядається крізь призму взаємодії економічної, просторової та інноваційної політик [2; 12]. Регіони виступають не лише територіальними одиницями, а просторами економічної спеціалізації, у межах яких формуються кластери, технологічні платформи, підприємницькі екосистеми та інноваційні мережі. Таке розуміння регіону зміщує акцент із території як об'єкта вирівнювання на територію як носія конкурентоспроможності.

Водночас секторальна політика традиційно розробляється як галузево орієнтована, без врахування просторових відмінностей та локальних інноваційних можливостей. Це породжує стратегічну фрагментацію, коли державні програми спрямовані на розвиток пріоритетних секторів, але не враховують, де саме ці сектори можуть бути реалізовані. Більшість державних стратегій, включно з українськими, продовжують будуватися за

принципом паралельного існування регіональної політики та секторальної політики, що призводить до зниження ефективності управління.

Таким чином, проблема неузгодженості регіональної та секторальної політики є системною і стосується не лише ефективності територіального розвитку, а й загальної логіки стратегічного управління державою. Це створює конфлікти між задекларованими пріоритетами та реальними можливостями регіонів. Тому формування інтегрованої моделі, у якій регіональна політика та розвиток ключових секторів економіки взаємно обумовлюють одне одного, є значним викликом сучасного стратегічного управління.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичне підґрунтя сучасної регіональної політики сформувалося на перетині декількох наукових напрямів: регіональної економіки, просторової теорії, кластерного підходу та інноваційних досліджень. Класичні моделі регіонального вирівнювання [5; 6] тривалий час домінували у політиці, виходячи з припущення, що просторові диспропорції є відхиленням, яке необхідно коригувати шляхом централізованого втручання.

Починаючи з 1990-х років, у дослідженнях з'являється інша логіка: регіони різняться не лише рівнем розвитку, а й здатністю генерувати економічну спеціалізацію, інновації та мережеву взаємодію [9; 10]. Кластерний підхід змістив акцент із централізованих форм підтримки до локалізованих економічних екосистем, де конкурентоспроможність формується завдяки взаємодії бізнесу, науки, держави та людського капіталу.

Поворотним моментом стала поява концепції *place-based policy* [1; 7], відповідно до якої політика розвитку має виходити не з уніфікованих рішень для всіх територій, а з особливостей кожної конкретної локації. На цій основі ЄС сформував підхід *Smart Specialisation Strategy*, що інтегрує регіональну та інноваційну політику через визначення пріоритетних напрямів спеціалізації регіонів [3].

Попри це, у більшості досліджень бракує концептуальної моделі, яка б пояснювала інституційні механізми інтеграції регіональної та секторальної політик. Аналіз літератури свідчить, що попри значну кількість робіт, присвячених кластеризації, просторовій економіці, інноваційним системам і залученню інвестицій [10; 12], проблема стратегічної координації між секторальним і регіональним вимірами залишається недостатньо дослідженою. Це формує наукову нішу даної статті, спрямовану на подолання розриву між економічною політикою та просторовим розвитком.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є теоретико-аналітичне обґрунтування інтеграції регіональної політики та політики розвитку ключових секторів економіки як дієвого механізму стратегічного управління розвитком територій. У межах досягнення цієї мети здійснюється аналіз еволюції підходів до регіонального розвитку. Окрему увагу приділено порівнянню класичної та інтегрованої моделей регіональної політики, що дозволяє виявити їхні переваги та обмеження. На основі кейсового вивчення досвіду Нідерландів розкрито практичні механізми поєднання секторального й просторового стратегування. Завершальним етапом є розроблення концептуальної багаторівневої моделі інтеграції політик розвитку, яка може слугувати методологічною основою для формування узгодженої системи управління регіональним розвитком.

Виклад основного матеріалу дослідження. У науковій та управлінській практиці регіональний розвиток протягом тривалого часу розглядався крізь призму вирівнювальної логіки, за якої головним завданням держави вважалося скорочення соціально-економічних диспропорцій між територіями. У рамках цієї моделі регіони сприймалися переважно як об'єкти фінансової компенсації, а центральна влада виконувала функцію перерозподілу ресурсів на користь «відсталих» територій. Основа такого підходу походила з неокейнсіанських концепцій [5; 6], де територіальна нерівність вважалася явищем, що потребує корекції через державне

втручання. Однак подальший розвиток економічної географії, кластерної теорії та інноваційних студій продемонстрував, що структурна нерівномірність є не лише наслідком, а й умовою економічного зростання, оскільки території різняться за концентрацією людського капіталу, інфраструктур, інституційної спроможності та креативного потенціалу [2].

Перехід до нової парадигми регіонального розвитку став помітним із кінця XX століття, коли регіони почали розглядатися як відкриті економічні системи, здатні формувати вузли інновацій, підприємництва, кластеризації та міжсекторальної взаємодії. Поворотним моментом стало переосмислення регіону як простору спеціалізації, де економічна динаміка залежить не стільки від зовнішньої підтримки, скільки від здатності території мобілізувати внутрішні фактори зростання [7; 9; 10]. Саме тому утверджується логіка, згідно з якою конкурентоспроможність регіонів є похідною не від обсягів дотацій, а від здатності вибудовувати економічні екосистеми.

Як наслідок, сучасні моделі регіональної політики дедалі активніше орієнтуються на підхід *place-based*, який виходить із того, що однакові інструменти не можуть давати однакових результатів у різних територіальних умовах [1]. Це означає відмову від універсальних механізмів підтримки на користь політик, що базуються на локальних конкурентних перевагах територій та їх здатності до спеціалізації. Саме тому пріоритети регіонального розвитку у країнах ЄС, ОЕСР, а згодом і в країнах Центрально-Східної Європи почали формуватися не на основі автоматичного вирівнювання, а відповідно до того, яку унікальну функцію здатна виконувати кожна територія у загальнонаціональному та глобальному економічному поділі праці [11; 12].

Перехід до цієї моделі, однак, вимагає зміни не лише фінансових, а й управлінських механізмів, зокрема інтеграції регіональної політики із секторальною, яка традиційно лишалася відокремленою від просторової логіки розвитку.

Попри еволюцію теоретичних підходів, у практиці державного управління багатьох країн, зокрема й України, продовжує існувати поділ між секторальною політикою, яка визначає пріоритетні галузі національного економічного розвитку, та регіональною політикою, що формує стратегії розвитку окремих територій. Такий поділ створює ситуацію, яку в науковій літературі описують як стратегічну фрагментацію [7].

Як наслідок, уряд може проголосити розвиток, наприклад, біотехнологій, креативних індустрій або зеленої енергетики як національні пріоритети, однак без прив'язки до конкретних регіонів, де ці сектори мають наукові, освітні, інфраструктурні або кадрові передумови. Це призводить до двох системних наслідків: (1) неузгодженості фінансування, коли інвестиційні програми діють поза логікою просторового розвитку; (2) втрати ефекту спеціалізації, коли держава правильно обирає сектори, але неправильно обирає місця для їх реалізації.

У результаті секторальна політика функціонує у форматі галузевої стратегії без території, тоді як регіональна політика існує як стратегія території без галузевої спеціалізації. Саме ця розірваність пояснює, чому у багатьох країнах, включно з Україною, державні стратегії не дають ефекту мультиплікації, а реалізовані програми мають короткостроковий, фрагментований або декларативний характер.

Проблема фрагментації посилюється ще й тим, що національні галузеві стратегії часто орієнтовані на макрорівень економіки, тоді як регіональні – на локальний рівень акторів, між якими відсутня інституційна узгодженість. У країнах із низькою міжвідомчою координацією це призводить до дублювання функцій, конкуренції за ресурси, неузгодженості даних і втрати інноваційного потенціалу територій. Відповідно, перехід інтегрованого стратегування стає ключовою передумовою сучасних реформ у сфері державної регіональної політики.

У країнах Європейського Союзу та ОЕСР проблема розриву між секторальною та регіональною політикою була ідентифікована як структурна

ще на початку 2000-х років, що зумовило формування нових підходів до державного стратегування, заснованого на багаторівневому врядуванні (*multilevel governance*) [8; 12]. У межах цього підходу політика розвитку не вибудовується від одного центру, а організовується як мережа взаємодії між національним урядом, регіональними адміністраціями, муніципалітетами, університетами, бізнес-асоціаціями та інноваційними структурами. Концептуально це означає відхід від ієрархічної моделі до системи, яка ґрунтується на партнерствах та координації.

Одним із найбільш впливових механізмів інтеграції регіонального й секторального розвитку стала Стратегія розумної спеціалізації (*Smart Specialisation Strategy*), яка від 2014 року є обов'язковою умовою доступу регіонів до фондів ЄС. Її ключовий принцип полягає в тому, що інвестиції у розвиток секторів економіки повинні здійснюватися не рівномірно по країні, а в тих регіонах, які мають передумови для утворення інноваційних кластерів: наукових, освітніх, технологічних, промислових тощо.

Паралельно з *Smart Specialisation Strategy* у країнах ОЕСР застосовується система *Place-based Industrial Policy*, яка інтегрує традиційну промислову політику з просторовою логікою розвитку. На відміну від індустриальної політики 1960–1990-х років, орієнтованої на підтримку окремих підприємств або галузей, сучасний підхід підтримує цілі екосистеми: кластери, регіональні інноваційні системи, мережі університетів та корпорацій. Це зміщує фокус із фінансування виробничих потужностей на створення умов для інновацій, експорту, капіталізації технологій і залучення талантів.

Водночас, інтегровані моделі вимагають не лише зміни інструментів, але й перебудови інституційної архітектури держави. В успішних країнах формується мінімум три елементи:

- 1) національний координаційний центр, відповідальний за перехресну узгодженість політик;

- 2) регіональні органи стратегування, що володіють правом визначення пріоритетів розвитку;
- 3) механізми співвиробництва політик (*co-design*), які залучають університети, бізнес і громадські структури не як бенефіціарів, а як співрозробників політики.

Це створює методологічну рамку для аналізу кейсу Нідерландів як країни, у якій інтеграція регіональної та секторальної політики привела до системних ефектів в інноваціях, експорті та зайнятості.

Нідерланди вважаються однією з ключових держав, що здійснили перехід від традиційної регіональної політики, орієнтованої на територіальне вирівнювання, до моделі, у якій просторовий розвиток інтегрований із розвитком стратегічних секторів економіки. Запроваджена у 2011 році політика *Topsectorenbeleid* («політика топ-секторів») розглядається дослідниками як інституційно сформований механізм узгодження секторальних пріоритетів із регіональною спеціалізацією [11; 12]. Вона поєднує державне стратегування, кластери інновацій, регіональні екосистеми та партнерство між урядом, бізнесом і науковим сектором. В основі моделі лежить виділення дев'яти стратегічних секторів (агропродовольство, хімія, високі технології, креативні індустрії, біологічні науки та здоров'я, енергетика, водні технології, логістика), які визначені не як галузі для фінансування, а як економічні екосистеми, здатні генерувати інновації, експорт і зайнятість [4]. Особливість полягає в тому, що сектори не прив'язані до адміністративних меж: кожен із них реалізується через мережеву співпрацю кількох регіонів, що усуває суперечність між секторальною та регіональною логікою, формуючи єдину інноваційну платформу без дублювання функцій між територіями.

Ключовим інституційним елементом є модель *quadruple helix* (чотиристоронні партнерства), які включають взаємодію держави, бізнесу, науково-освітніх установ та інституцій громадянського суспільства, виступаючи співрозробниками політик з правом впливати на формування

бюджетів, інноваційних програм та експортних стратегій. Така модель співтворення політики (*co-design*) дозволила замінити вертикальне адміністрування політик на спільне управління економічними пріоритетами, що забезпечує узгодженість між секторальними, регіональними й інноваційними стратегіями.

На відміну від держав, де регіони виступають пасивними реципієнтами трансфертів, у Нідерландах вони є акторами політики, відповідальними за визначення власних траєкторій спеціалізації. Регіональні стратегії розвитку, кластери, інноваційні хаби позиціонуються як автономні інституційні одиниці, але інтегровані в єдину національну мережу, що забезпечує поєднання конкуренції та кооперації між регіонами.

Фінансування також має структуровану модель: державні кошти спрямовуються не на територіальні адміністрації, а на функціональні ланцюги доданої цінності, що дає змогу залучати до одного проєкту кілька регіонів одночасно. Це усуває конкуренцію за субвенції та переводить політику в логіку «координації інвестицій, а не їхнього розподілу» [4; 11; 13].

Запропонована модель виходить із припущення, що ефективна координація між регіональною та секторальною політикою може бути забезпечена лише за умови, коли політика має багаторівневу архітектуру, а не вибудовується як вертикаль управління. Її структура складається з чотирьох взаємопов'язаних рівнів: національного, регіонального, секторального та інституційного. Кожен із них виконує різні функції, але не дублює інші рівні: національний рівень визначає стратегічні пріоритети, регіональний – локалізує їх відповідно до потенціалу територій, секторальний – формує механізми інноваційного й промислового розвитку, інституційний – забезпечує виконання через університети, підприємства, інноваційні кластери та інші економічні актори.

Національний рівень у цій моделі відповідає не за деталізацію програм розвитку, а за встановлення рамок пріоритетів, які визначають правила гри для всіх нижчих рівнів політики. Серед його функцій: формування

пріоритетів економічної спеціалізації країни, визначення секторів, здатних забезпечити довгострокову конкурентоспроможність, розроблення системи фінансових інструментів, а також регуляторне забезпечення багаторівневої координації. Регіональний рівень не є механічним продовженням державної стратегії; навпаки, його функція полягає у формуванні просторово прив'язаних моделей реалізації секторальних політик, на основі принципів *smart specialisation*, кластерного розвитку та інноваційних екосистем. Саме на цьому рівні відбувається визначення, які сектори можуть бути конкурентно реалізовані в межах регіону, у якій формі і з участю яких акторів.

Секторальний рівень визначає інструменти розвитку пріоритетних секторів: інноваційні програми, податкові стимули, механізми державно-приватного партнерства, індустріальні платформи та програми підготовки кадрів. Його ключова особливість у межах інтегрованої моделі полягає у відмові від політики підтримки галузей у цілому на користь функціонального підходу, коли підтримується не вся галузь, а конкретні елементи ланцюга доданої цінності: дослідження, виробництво, експорт, технологічний трансфер тощо. Нарешті, інституційний рівень є рівнем реалізації політики, на якому працюють університети, наукові центри, технопарки, муніципалітети, бізнесові асоціації, стартапи та корпорації. На відміну від традиційної моделі, де інститути розвитку є бенефіціарами державної політики, у багаторівневій моделі вони виступають співтворцями політики, що робить реалізацію не адміністративним процесом, а процесом партнерства.

Така логіка дозволяє усунути ключові структурні суперечності класичної моделі: розрив між державними пріоритетами та регіональними спроможностями; автономність секторального фінансування від просторових особливостей; відсутність інституційної відповідальності за результати; дублювання програм та інструментів. Водночас вона формує можливість переходу до моделі політичної когортності, у якій фінансування,

стратегування та інституційне виконання не є розділеними політичними процесами, а функціонують як єдина система.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Проведене дослідження засвідчує, що інтеграція регіональної політики та політики розвитку ключових секторів економіки є необхідною передумовою переходу від фрагментованої системи державного управління до моделі стратегічної цілісності, у якій просторовий та секторальний виміри розвитку не суперечать один одному, а формують єдиний механізм економічної динаміки. Встановлено, що традиційний підхід до регіонального розвитку, зорієнтований на перерозподіл ресурсів і компенсацію диспропорцій, не відповідає логіці сучасної економіки, де ключовим фактором конкурентоспроможності стають мережеві інноваційні системи, кластери, людський капітал та технологічні платформи.

У статті обґрунтовано, що сучасні моделі регіональної політики, характерні для країн ЄС та ОЕСР, поступово переходять від територіальної рівності до логіки спеціалізації, у якій регіони розглядаються як простори формування доданої вартості, а не як об'єкти бюджетної підтримки. Інтеграція з секторальною політикою забезпечує можливість узгодженого розвитку інституцій, інвестицій і знань, що, у свою чергу, сприяє створенню стійких економічних екосистем. Приклад Нідерландів демонструє, що стратегічна координація між рівнями політики може бути досягнута не адміністративними механізмами, а через інституційну співучасть держави, бізнесу, науки й регіональних акторів у розробленні та реалізації спільних пріоритетів.

Запропонована в роботі багаторівнева концептуальна модель інтеграції політик дозволяє не лише пояснити механізм взаємодії між державними і регіональними структурами, а й створює підґрунтя для практичного реформування системи стратегічного управління в Україні. Вона відкриває можливість переходу від декларативного узгодження стратегій до спільного

проектування політик, де регіональні стратегії не є похідними від національних, а виступають їхнім просторовим продовженням.

Отримані результати можна розглядати як основу для формування нової моделі державної політики в Україні, у якій регіональний розвиток буде нерозривно пов'язаний із розвитком секторів економіки, а підтримка інновацій із логікою територіальної спеціалізації.

Література

1. Barca, F. An agenda for a reformed cohesion policy: A place-based approach. European Commission, 2009. URL: https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/regi/dv/barca_report/_barca_report_en.pdf (дата звернення: 15.10.2025).
2. Cochrane, A. Alternative approaches to local and regional development. 2010. URL: <https://oro.open.ac.uk/24442/2/AlternativeapproachesCochrane.pdf> (дата звернення: 15.10.2025).
3. European Commission. Smart Specialisation Platform – S3 implementation. Joint Research Centre, 2022. URL: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu> (дата звернення: 15.10.2025).
4. Government of the Netherlands. Encouraging innovation. URL: <https://www.government.nl/topics/enterprise-and-innovation/encouraging-innovation> (дата звернення: 15.10.2025).
5. Hirschman, A. O. The Strategy of Economic Development. New Haven: Yale University Press, 1958. URL: https://books.google.com/books/about/The_Strategy_of_Economic_Development.html?id=wls-AAAAYAAJ (дата звернення: 15.10.2025).
6. Myrdal, G. Economic Theory and Underdeveloped Regions. London: Gerald Duckworth, 1957. URL: https://books.google.com/books/about/Economic_Theory_and_Under_developed_Regi.html?id=aRdgAAAAIAAJ (дата звернення: 15.10.2025).

7. McCann, P. Modern Regional Policy. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, 2020, Vol. 6, No. 2, pp. 187-216. DOI: <https://doi.org/10.1093/cjres/rst007> (дата звернення: 15.10.2025).
8. Netherlands Environmental Assessment Agency. The rationale of spatial-economic top sector policy. 2013. URL: https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/PBL_2013_The-rationale-of-spatial-economic-top-sector-policy.pdf (дата звернення: 15.10.2025).
9. Porter, M. E. Clusters and the new economics of competition. *Harvard Business Review*, 1998, Vol. 76, No. 6, pp. 77-90. URL: <https://hbr.org/1998/11/clusters-and-the-new-economics-of-competition> (дата звернення: 15.10.2025).
10. Rodríguez-Pose, A. The revenge of the places that don't matter. *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, 2018, Vol. 11, No. 1, pp. 189-209. DOI: <https://doi.org/10.1093/cjres/rsx024> (дата звернення: 15.10.2025).
11. OECD. Mission-oriented innovation policy: Case study 3. URL: <https://stip-pp.oecd.org/moip/case-studies/3> (дата звернення: 15.10.2025).
12. OECD. Regional development. URL: <https://www.oecd.org/en/topics/regional-development.html> (дата звернення: 15.10.2025).
13. Van Oort, F. G. Spatial and sectoral composition effects of agglomeration economies in the Netherlands. *Papers in Regional Science*, 2007, Vol. 86, pp. 5-30. URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1056819023025605> (дата звернення: 15.10.2025).

References

1. Barca, F. (2009), "An agenda for a reformed cohesion policy: A place-based approach", European Commission, available at: https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/regi/dv/barca_report/_barca_report_en.pdf (Accessed 25 Oct 2025).

2. Cochrane, A. (2010), “Alternative approaches to local and regional development”, available at: <https://oro.open.ac.uk/24442/2/AlternativeapproachesCochrane.pdf> (Accessed 25 Oct 2025).

3. European Commission (2022), “Smart Specialisation Platform – S3 implementation”, Joint Research Centre, available at: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu> (Accessed 25 Oct 2025).

4. Government of the Netherlands (2025), “Encouraging innovation”, available at: <https://www.government.nl/topics/enterprise-and-innovation/encouraging-innovation> (Accessed 25 Oct 2025).

5. Hirschman, A. (1958), *The Strategy of Economic Development*, Yale University Press, New Haven, USA, available at: https://books.google.com/books/about/The_Strategy_of_Economic_Development.tml?id=wls-AAAAYAAJ (Accessed 25 Oct 2025).

6. Myrdal, G. (1957), *Economic Theory and Underdeveloped Regions*, Gerald Duckworth, London, UK, available at: https://books.google.com/books/about/Economic_Theory_and_Under_developed_Regi.html?id=aRdgAAAIAAJ (Accessed 25 Oct 2025).

7. McCann, P. (2020), “Modern Regional Policy”, *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, vol. 6, no. 2, pp. 187-216, <https://doi.org/10.1093/cjres/rst007>

8. Netherlands Environmental Assessment Agency (2013), “The rationale of spatial-economic top sector policy”, available at: https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/PBL_2013_The-rationale-of-spatial-economic-top-sector-policy.pdf (Accessed 25 Oct 2025).

9. Porter, M.E. (1998), “Clusters and the new economics of competition”, *Harvard Business Review*, vol. 76(6), pp. 77-90, available at: <https://hbr.org/1998/11/clusters-and-the-new-economics-of-competition> (Accessed 25 Oct 2025).

10. Rodríguez-Pose, A. (2018), “The revenge of the places that don’t matter”, *Cambridge Journal of Regions, Economy and Society*, vol. 11(1), pp. 189-209. <https://doi.org/10.1093/cjres/rsx024>
11. OECD (2025), “Mission-oriented innovation policy: Case study 3”, available at: <https://stip-pp.oecd.org/moip/case-studies/3> (Accessed 25 Oct 2025).
12. OECD (2025), “Regional development”, available at: <https://www.oecd.org/en/topics/regional-development.html> (Accessed 25 Oct 2025).
13. Van Oort, F.G. (2007), “Spatial and sectoral composition effects of agglomeration economies in the Netherlands”, *Papers in Regional Science*, vol. 86, pp. 5-30, available at: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1056819023025605> (Accessed 25 Oct 2025).

Стаття надійшла до редакції 07.11.2025 р.